

Riigikantselei
riigikantselei@riigikantselei.ee

Teie 16.04.2025 nr 2-5/25-00702;
RIIGIKOGU/25-0395/-
2T

Meie 12.05.2025 nr 1.1-11/1935-2

**Energiakandjate aktsiisitõusude kehtetuks
tunnistamise seaduse eelnõu (627 SE)**

Riigikogu Isamaa fraktsiooni 14. aprillil 2025. a algatatud alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse muutmise seaduse eelnõu 627 SE (edaspidi *eelnõu*) nägi ette esseisvate kütuseaktsiisimäära tõusude ära jätmist. Seega eelnõu mõtte järgi oleks pidanud ära jääma ka käesoleva aasta 1. maist jõustunud diislikütuse, kütteõlide, gaaside ja elektrienergia aktsiisitõusud, ning samuti bensiini aktsiisimäära edasised tõusud.

Seega tuleks tabelis 1 toodud kütuste aktsiisimäärad langetada tagasi 2024. aasta tasemele (nt diislikütuse puhul kehtivalt 428 eurolt 399-le eurole). Tabelis 1 on toodud energiatoodete aktsiisimäärad aastatel 2024–2027 vastavalt vastuvõetud aktsiisiseaduse muudatustele. Tabelis 2 on toodud bensiini aktsiisimäära muudatused. Isamaa eelnõu eesmärk on jätta bensiini aktsiisimäära tulevikumuudatused ära, ehk määr jääks 563 eurole 1000 liitri kohta.

Tabel 1. Energiatoodete aktsiisimäärad aastatel 2024–2027 (eurot)

ENERGIATOODE	Kuni 30.04.2024	Alates			
		1.05.2024	1.05.2025	1.05.2026	1.05.2027
Diislikütus (1000 l)	372	399	428	459	493
Maagaas (1000 m ³)	40	47,81	56,42	66,58	79,14
Vedelgaas (1000 kg)	55	65,01	79,91	90,98	107,71
Kerge kütteõli (1000 l)	372	399	428	459	493
Raske kütteõli (1000 kg)	422	456	490	525	559
Põlevkivikütteõli (1000 kg)	414	447	481	515	548
Veeldatud mootori- maagaas (1000 kg)	55,79	58,34	60,9	63,45	66
Mootorimaagaas (1000 m ³)	40	41,83	43,66	45,5	47,32
Elektriaktsiis (1 MWh)	1	1,45	2,1	3,07	4,47

Tabel 2. Bensiinide aktsiisimäär kuni 2028. aastani

	Kehtiv määr €	1.07.25	1.05.26	1.05.27	1.05.28
Bensiinid 1000 l	563	591	621	652	684

Rahandusministeerium ei toeta algatatud eelnõud.

Eelnõu koostaja ei ole välja pakkunud rahalist katteallikat eelnõus pakutud muudatustele, kuigi soovitakse langetada nii diislikütuse, vedelgaasi, kütteõlide ja maagaasi aktsiisimäära ning ära jätta pliivaba bensiini aktsiisitõusud. Eelnõu koostaja põhjendab aktsiisimäärade langetamise vajadust kõrgete energiahindadega. Viimase kolme aasta jooksul on vedel- ja gaasiliste kütuste hinnad sõltuvalt kütuse liigist kas langenud või püsinud ligikaudu samal tasemel. Näiteks bensiini- ja diislikütuse jae- ja hulgimüügi hinnad on langenud tulenevalt eelkõige nafta maailmaturu hinna langusest. Eelnõu koostaja ei ole esitanud informatsiooni selle kohta, milliste kütuste hinnad on tõusnud.

Rahandusministeerium hindab eelnõuga kavandatud aktsiisilangemiste mõjusid järgmises tabelis, seda suurima tarbimismahuga kütuste kohta. Juba 2026. aastal väheneks aktsiisi- ja käibemaksu laekumine kokku 41 mln euro võrra aastas, mis kasvab veelgi.

Tabel 3. Eelnõu mõju suurima tarbimismahuga kütuste aktsiisi- ja käibemaksu laekumisele aastatel 2025–2028 (mln €)

	Diislikütus	Bensiin	Maagaas	KOKKU (mln €)
2025	-9	-5	-1	-16
2026	-27	-10	-4	-41
2027	-50	-11	-8	-69
2028	-43	-13	-10	-66
2029	-46	-11	-10	-67

Eesti riigi kulutused on seoses julgeoleku tagamisega märkimisväärselt suurenenud. Kui samaaegselt vähendada oluliselt kütuseaktsiisi laekumist, toob see vältimatult kaasa vajaduse leida vähenevale aktsiisitulule katteallikas. Samuti tuleb arvestada, et aktsiis kütuse lõpphinna vähendamise meetmena on limiteeritud mõjuga ja kohmakas.

Täiendavalt toome välja Kliimaministeeriumi sisendi. Eesti on võtnud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2023/1791/EL täitmise kohustuse, mis käsitleb energiatõhusust ja kehtestanud Vabariigi Valituse määrusega energiasäästukohustuse jaotuskava. Eesti kogu kumulatiivne energiasäästu eesmärk on 21 295 GWh. Eesmärgi täitmisel on arvesse võetud ka eeldatav aktsiisi tõus perioodil 2025–2028.

Eestil on kumulatiivsest energiasäästust meetmetega kaetud 13 018 GWh ehk riik peab lisaks leidma täiendavaid meetmeid ~8000 GWh jagu. Kliimaministeeriumi prognoos aktsiisi mõjule oli saavutada säästuefekti kütuste tarbimise vähenemisest -1574 GWh. Tühistades elektri- ja kütuseaktsiiside tõusu, siis prognoositav kaotus kumulatiivses säästus on 591 GWh, moodustades 2% kumulatiivsest energiasäästu kohustusest. Arvestades et riigil on vaja leida täiendavaid meetmeid kohustuse täitmiseks, ohustab iga tagasilöökk eesmärkide saavutamist.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jürgen Ligi
rahandusminister

Lauri Lelumees 5885 1404, Lauri.Lelumees@fin.ee
Kadri Klaos 5885 1367, kadri.klaos@fin.ee